

PERIÒDICH SATIRICH,

ESUMARIU DE LES NOTÍCIES DE BARCELONA

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

10 CÉNTIMS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

ESMERALDA CERVANTES.

Delicat temperament,
una ilustració vastíssima
y una adoració al seu art
fervorosa, inextingible.

Tot aixó 's troba reunit
en aquesta ilustre arpista,
que ha corregut tot lo món
y á qui tot lo món admira.

CRÓNICA BARCELONINA.

Un somni de Corpus.—Instament y desinflament.—¿Per qué no s' acaba 'l Seminari?—La virtut de las oracions.—Balada moderna.—Una noya es per un rey.—Conseqüèncias de un casament.

En vigílias de la professó de Corpus hi tingut un somni fantástich.

Contemplava la professó; admirava 'ls jegants nous que fan per cert molta patxoca, las trampas sempre iguals, los pendons, lo tálem; darrera don Jaume y darrera de tot un personatge, lluhent com pesseta falsa fregada ab polvos de mirall, rissat com escarola de cabell d' àngel y rebanxinat y tiesso com pastanaga acabada de cullir.

Marxava impertèrrit y ufá entre dos apretadas filas de curiosos, ab l' ampla petxuga plena de créus, de cintas y medallas, rebent al pás com á tribut simbólich verdaderas ruixadas de ginesta, y aspirant ab delicia las emanacions del incens destinat á la Custodia.

¡Y cosa estranya! L' incens, aquest tribut que paga l' home á la divinitat, li acariciava 'l rostre y ell s' hi rabejava, com ánech dintre d' un bassal, y fioavásseli dintre del cós per la boca, pèls forats del nassos y fins pèls poros de la pell.

¡Válgam Déu y quina manera d' inflarse! Ja es de doble tamanyo qu' en Fontrodona: ja las autoritats civil y militar que duya al seu costat al sortir la professó, se colocan darrera seu, per deixarli franca tota l' amplada del carrer, y ell continua inflantse.

Tot de un plegat se sent un desconcert de xiscles. Es que ab sas frondosas patillas ha rossat la cara de las rangleras de xicotas que á un y altre costat del carrer, contemplan la professó.

Se desembrassan á tota pressa los devants de las botigas, se treuhen cadiras, tamborets y taullons, tothom se fica á dintre de las casas y ell continua aspirant incens y continua inflantse.

Y s' infla de tal manera, que á lo millor queda embussat lo carrer, permaneixent entasconat entre 'ls dos rengles de casas, com globo aerostátich de dimensions colossals, sense poder anar endavant, ni endarrera.

La professó 's dispersa y comensan los treballs per desobstruir la vía pública interceptada.

La corporació municipal qu' ell presidia no volent encomenar la tasca á mans profanas, se disposa á treballar. Tots los regidors se treuen lo frach, s' arremangan las mánigas de la camisa, l' agafan pèls brassos... — «¡Oh, issa!...» Tot inútil: l' home inflat no pot passar per més qu' estirin.

—Deixéuho per mí, exclama don Jaume, tirantse la mitra al clatell, y empunyant lo báculo, que converteix en alsaprem. S' hi repenja ab tot lo cos; pero 's romp lo báculo en dos trossos, y l' obstacle no cedeix.

Patatrip... patatrap. Arriban déu municipals, tots montats en aquells caballassos de conductora que fan tant respecte: alguns vehins del carrer proporcionan llivants y ternals; se li nua un llivant á cada patilla, se colocan cinch caballs á cada llivant, se dona un crit d' «¡arri!» seguit de un fort espatech de xurriacas, los caballs arrancan ab tota la forsa, y 's rompen los llivants.

¡Déu del cel! ¿No hi haurá manera d' evitar aquesta gran catástrofe?

Don Lluís Antunez tè per fi una idea lluminosa. Adelantantse sobre 'l mónstruo embotornat, que havia suferit impertèrrit y sense obrir boca tota aquella serie de probas dolorosas, de una estrabada li pren la vara de las mans, y li diu:

—Ciudadá benemérit, per la tèva salut y la de Barcelona, quedas destituhit.

Lo ciudadá benemérit al sentir aixó, fá una mueca, gira 'ls ulls en blanch y comensan á rajarli dos regadoras de llágrimas, obra la boca y comensa á pujarse'n al cel una gran fumarada com de forn de rajolas; y de suspir en suspir, á tall de manxa, restituhint tot l' incens que havia absorbit, vá desinflatse, desinflatse gradualment com globo aerostátich quan se li ha obert la vàlvula, quedant á la fi més pansit que bossa de contribuyent l' endemá de pagar la contribució.

Per últim, cau desmayat en mitj del carrer: los regidors piadosos lo fican dintre de un cotxe, fentlo traslladar al seu domicili, y allí mateix se decideix per unanimitat, que dat cás que don Francisco tinga de ser arcalde de Barcelona, no podrà celebrarse cap més professó de Corpus, mentres no s' haja realisat per complert la reforma del casco antich.

Fins aquí 'l somni de Corpus.

Me passejava aquest día per l' Ensanxe, admirant las iglesias y 'ls convents que surten per tot arréu, com bolets darrera de una bona pluja de la tardor.

No podrà tatxarse de impío 'l sigle XIX, al menos per lo que respecta á Barcelona.

Y ab quina activitat s' edifican! Diria qualsevol que surten de la terra com per art d' encantament.

No obstant entre tants de llestos, un n' hi há qu' está per acabar: lo Seminari.

Si fòs amich de don Jaume, ó aquest senyor me prometés al menos no enfadarse, com quan vaig dedicarli aquell article que ha sigut objecte de una denuncia, m' atreviria á demanarli algunas explicacions.

Voldria que 'm fès l' obsequi de dirme: ¿Quina cantitat vá obtenirse de la venta del Seminari vell, situat en la Rambla d' Estudis? ¿Quina cantitat importa 'l terreno y la part d' edifici fins ara construhida del Seminari nou? ¿A quina suma ascendeix la diferencia?

Perque diferencia hi há y considerable, segons

noticias, entre lo realisat y lo gastat fins ara. Ara bè ¿ahónt son las missas?

A desvaneix aquest dupte se m' ha prestat un bon católich, que per lo que vaig á contarlos, avuy día está completament arruinat.

—Al realisarse la venta del Seminari vell, me contava ab véu plorosa, tenia jo una fortuneta y buscava la manera més útil d' esmersarla; quan vel'hi aquí que vaig saber que una gran part del producte del seminari vell acabavan d'invertirla 'ls capellans en accions de Orense á Vigo. Aixó per mí vá ser un raig de llum, y sense pensarm'hi més, vaig invertir tots los meus capitals en accions de las mateixas.

—Sí, que amigo, vá fer bon negoci.

—¡No me'n parli! Jo 'm creya que associant lo meu interés al interés de la religió 'm faria rich en quatre días. . Perque b n mirat jo feya vaca ab Déu Nostre Senyor... Pero está vist, fins á Déu que 's fiqui ó 'l fiquin en negocis de *bolsa*, li pegan la castanya.

¿Es veritat, Ilustríssim don Jaume, que 'l Seminari no pot acabarse, perque avuy las accions de Orense á Vigo no valen cap diner?

¡Ah! llavors, ¿qué fan vostés que no pregan per realisar lo crédito de aquella pobra companyia? Y si pregan ¿quina eficacia tenen las sevas oracions?

Cuidado que si hi há atencions que han de ser objecte especial de la proteció divina, son las fábricas de capellans.

Al arribar aquí se m' acut una idea.

A no ser possible realisar las accions, sinó ab una gran pérdua, crech que don Jaume podria disposar que s' emplehessin per empaperar l' iglesia de aquell establiment.

La quèstió es saldar de una vegada aquest negoci.

Y en metálich ó en paper donar á D u lo qu es de Déu.

«A la vora de la mar
n' hi há una donzella,
que 'n brodava un mocador
qu es per la reyna.»

No dupto que coneixerán lo resto de la famosa cansó catalana

Hi arriba un mariner y ab l' excusa de vendrelhi seda se l' emporta á la barca, la barca pren vela y s' allunya; la donzella plora amargament y 'l mariner, per consolarla, se li declara com á princep de Inglaterra, y li ofereix la si va má.

De aquí, sens dupte, 'l ditxo: «Una noya es per un rey.»

Y si una noya es per un rey, no hi ha dupte que una carbonera es per un Compte.

No 's parla de rés més en los círcols aristocrátics de Barcelona y en las entradas y botigas de Gracia, que son los círcols populars de la vehina vila.

¡Felis enllás de l' aristocracia y 'l poble, dels *pergamins* y la sanch vermella y ardent!

Perque 'l Compte es vell y ella jova, fresca, guapa, y com á bona carbonera tè las dents molt blanques. Ell se casará en terceras nupcias, y ella en primeras.

Sembla que las bodas se realisarán ab gran pompa.

Se parla de un corteig de carboners disfressats

de negre, que seguirán á la núvia. Després se posarán un turbant y durant quinze dias montarán la guardia en lo suntuós palau árabe, morada del Compte.

Alló serà un quènto de las mil y una nits.

¡Ditxós Compte y ditxosa carbonera!

Mientras hi haja carbó hi haurá foch y brasas... ó quan menos caliu.

Per acabar, un quènto:

Un sócio, nou mesos després de casat, vá veure premiats los seus serveys de marit ab lo naixement de un fill.

— Pero ¡cosa estranya! 'l nen era mulato, casi negre.

Quan lo marit vá demanar explicacions á la partera, aquesta vá dirli:

— Jepet, perdónam, no t' ho havia gosat á dir; durant l' embrás vaig tenir un gran desitj de carbó.

P. DEL O.

BALL DE CRIADAS.

— Ahont va passejant ab tanta prossopopeya?—

— 'M giro al sentirme interpelat d' aquesta manera, y 'm trobo ab l' amich Mariano, un artista dels pochos que creuhen, lo mateix que jo, que per aygua s' ha d' anar á la font.

— Si vol que li digui la veritat, no vaig en lloch. Rodo per aquesta Rambla y 'm miro las caras de la gent que passa, de la mateixa manera que rodaria pel Tibidabo y 'm miraria las farigolas y 'ls romanins. Divago, penso y 'm distrech honestament

— ¿Vol distreures de debó?

— ¡Ja ho crech!

— Donchs vigui ab mí.

— ¿Que 'm portará á can Fontrodona?

— No: segueixi y calli —

Y 'ns vam posar á caminar.

Girém dos ó tres carrers y 'ns aturém davant d' una portalada.

— ¿Es aquí ahont nos hem de distreure?

— ¿Qué li sembla que nò?

— ¡Psel. . . ¡Qué vol que li digui!—

La entrada estava plena de joves de *ambos sexes*, enrahonant, pegantse cops á la esquena, estirantse 'ls mocadors del cap, fentse caure 'ls sombreros, entrant, sortint y movent una saragata del botavant, y animant la conversació ab uns ditxaratxos nous, originals y un si es no es escabrosos.

Aixeco 'l cap pera llegir un lletrero que hi havia sobre la porta, entre dugas banderas.

— ¡Ah!—

Aquest *¡ah!* vaig llensarlo ab tota ingenuitat, expressant ab ell una pila de cosas.

Pel lletrero vaig comprendre que aquell local era un ball de criadas.

Y la mèva exclamació volia dir:

— Realment, me sembla que aquí 'ns divertirém; pero ¿ja podem entrarhi impunement? ¿vol dir que aquestas criadas y aquestos saragateros no comprendrán las nostras intencions?—

Lo mèu acompanyant va posarse á riure, com si m' hagués llegit lo pensament, y donantme una mica d' impuls, va empnyem cap á la sala.

Ja som á dins.

De moment varem quedarnos com si 'ns haguéssim ficat dintre de un túnel. Ni 'l nuvol de pols que per tot se aixecava 'ns deixava veure gran cosa, ni 'l terratrémol produhit per quatre cents balladors desenfrenats nos permetia sentir res.

L' un nos clavava un trastasso, portat pel torbelli del vals; l' altre 'ns feya retrocedir fins á la paret, gracias á un vertiginós moviment de camas que no 's podia mirar massa de á prop; l' altre 'ns tapava 'l pas, fentnos buscar un altre camí...

Aquí cadiras per terra; allá una parella fent companyia á las cadiras; á la dreta un jove descalçantse las botinas estrenadas aquella mateixa tarde; á la esquerra una Venus de classe inferior arreglantse la lliga-cama escorreguda...

No sabiam hont ficarnos: si 'ls músichs no haguéssin tocat ab tanta afició, tal vegada 'ls hauriam demanat permís pera enquibirnos entre ells; pero ¿quí s' atreveix á arrostrar lo perill d' una sordera perpétua, en mitj d' aquells clarinets infernals y aquells *trompas* babilónichs?

A copia de paciència, acostumats ja al ruido y á la pols, vam lograr construir una especie de ciudadela ab cadiras dretas y ajegudas.

Instalats dintre aquella garita, ho reparavam y ho sentiam tot, sense sufrir molestias ni trepitjadas. Semblavam los concurrents á la contrabarrera del turin: veyam, y casi tocavam, los toros y estavam libres de la s'vas banyas.

Lo ball estava en lo seu millor periodo: la eferescencia havia arribat al últim grau.

Tothom cridava, tothom se movia; tothom... menos nosaltres

Las parellas passavan pel devant nostre com una exhalació, ab las caras vermellas, los cabells esbullats, las mans apretadas y 'ls peus en incessant moviment.

De tan en tan reculliam un tros de diálech ó una frasse al vol.

— ¡No m' agafis d' aquest modol

— ¿Per qué? ¿qué no t' agrada?

— 'M semba que 'ns miran.—

Y la parella s' enredava pressurosa entre aquell laberinto de cossos entrellessats, pera evitar que 'ls miressin

— ¿Sab— deya un jove á una voluminosa morena— sab qu' está construida d' un modo per aquí al davant, que casi no puch arribar á abraçarla?—

La minyona 's posava á riure y s' inflava més encara, com si volgues demostrar que realment era una dcna *echada p' alante*.

Arrastrada per la batuta del director, la orquesta semblava que tenia empenyo en cansar als balladors; pero aquestos tractavan d' aprofitar la tarde, y 's veyan ab prou pit y prou camas per cansar als músichs.

La suhor corria caras avall; los farbalans s' estripavan; los barrets volavan enlayre; los crits ocasionats per trepitjadas... ó per otras causas menos ignocents, ressonavan á cada pas.

Ellas tenían lo cap caygut y 'l cos repenjat sobre 'ls brassos del seus socios; ells feyan forsas de flaqueza, dantse ayres d' invencibles ab lo bollet al clatell y 'l mocador de butxaca lligat al coll.

Semblava que tots se coneixian; apart d' alguns *vostés* que se sentían de tan en tan, las bocas no proferían més paraulas que las de aquest diccionari:

—Tú, ten compte ab las *patas*.
 —¡Ayre, xato, que ara va bè!
 —¡Ansia, com las hi cargolas!—
 Y altrás bellesas gramáticals pel istil.

En aquell moment atacavan una americana.
 Jo 'm disposava á taparme 'ls ulls, ruborísat,
 quan observo que 'l méu amich comensa á but-
 xaquejar.

—¿Qué va á fer?

—Miri.—

Se 'm treu lo llapis y ¡tris, tras! rasgo per aquí
 perfil per allá, siluetas per sobra y ratllas per sota.

—Crech que aquesta es la millor oportunitat—
 va anyadir, tot fent corre 'l llapis sobre 'l paper.

Ho era efectivament. Al davant nostre una pa-
 rella 's balancejava ab tota la voluptuositat dels
guajiros de las riberas del Cauto; al rededor al-
 tras parellas, més carregadas d' electricitat que
 'ls núvols del mes d' agost, *brodavan* l' ameri-
 cana ab una mímica característica é insinuant;
 al fondo un mar inmens de caps de tots tamanyos
 y colors, sexes y edats, pujavan y baixavan, s'
 amagavan y tornavan á apareixe, com las bom-
 bollas del aygua d' una caldera en ebullició.

Y en últim terme, com la imatge de la impassi-
 bilitat ó de la costum, la familiar figura del mosso
 de la sala, que en mánegas de camisa y 'l clatell
 pelat comensava á arreglar los globos de gas pèl
 vespre, acabava de donar to á la escena.

Cinch minuts després sortíam d' aquell forn
 humá agafats pèl bras.

—Me sembla - va dirme 'l dibuixant, - que no
 hem perdut la tarde. ¿No es veritat? Jo hi pres
 una pila d' *apuntes* que no 's troban en lloch més
 que aquí. ¿Y vosté?

—Jo ja tinch assumpto pera un article.... de
 malas costums.

—¿Veu com li he dit que 'ns divertiriam?

—¡Tè rahò!

—¿No li han quedat ganas de tornarhi?

—Si: al hivern hi vindré sovint.

—¿A pendre notas?

—¡Nó! A ballar... ¡Me sembla que per fer pas-
 sar lo fret, no hi ha res com aixó!

A. MARCH.

NO ES OR TOT LO QUE LLÚ.

Havent plogut un dia llarga estona,
 va ferse pe 'ls carrers un gran fangueig;
 y desitjant passá una horeta bona
 me 'n vaig aná á passeig.

Cóm duyan un poch altas las faldillas
 las donas, d' embrutarlas tenint pó,
 de tant en tant se veyan pantorrillas
 que, vaja, D u n' hi dó.

Vegí sols una dona, joveneta,
 hermosa y ab vestit molt elegant,
 que duya la faldilla un poch llargueta
 pe 'l fang arrossegant.

No deixava de se' una rara cosa,
 y observant de sas galdas la rojor,
 vaig dir:—Ni las faldillas alsar 's gosa;
 ¡oh, benehit pudor!

Seguint molt llarga estona al seu darrera
 saber ahont vivia vaig lograr;
 y haventme fet amich de sa cambrera,
 aquesta 'm va explicar:

Que si ensenyar las camas evitava
 no es pas que no hi tingués gran afició,
 sinó perque en aquell moment portava
 las mitjas al garró!

S. UST.

UN GRAN INVENT.

La senmana passada publicava 'l *Brusi* (nada
 menos que 'l *Brusi*) un anunci que comensa
 aixís:

¡¡OJO SEÑORAS!!

Obrim l' ull per més que no siguém senyoras,
 ja que de senyoras se tracta... ó més dit, no 's
 tracta precisament de senyoras, sinó de un admi-
 nícul, de una prenda, de un adorno de senyora...
 Diguém'ho de una vegada: se tracta del *polissón*.

¡¡Ojo lectores!!

Y no 's creguin pas que siga qüestió de un po-
 lissón com los usats fins ara, sinó, conforme diu
 l' anunci en lletras grossas:

POLISON DE GOMA

EN DIFERENTES COLORES Y DIMENSIONES

privilegiado en todas las naciones.

¡Lo que pot l' inspiració, tractantse del polis-
 són! Al autor li ha sortit un redolí sense pen-
 sars'ho

Suposa l' anunci que 'l polissón de goma *será*
acojido favorablemente por el público en general.

Sent un invent tant ventatjós, á veure ¿quí será
 l' home que no se 'n posa?...

«No más polisón con aros de acero, que se rompen
 con mucha facilidad y que impiden á una señora de
 sentarse como más le gusta...»

¡Y es veritat! No hi havia caygut. Un *aro* bur-
 xant enfora pot foradar un vestit y ser causa de
 un gran paper ridícul; y burxant endintre... ¡Oh!
 Més val no pensarhi.

«No más polisón llenos de hierbas (¿Fins d' herbas n'
 hi ha?) ú otras materias que son el tormento de las
 señoras por su gran peso y por el calor que dan »

¡Alto! ¿Qué es que dona 'l calor? ¿Lo polissón ó
 las senyoras?

Esbrinin aquest punt si poden, y després per-
 metin que 'ls preguntin:

¿No veuen *palpablemente* desd' ara las ventat-
 jas del polissón de goma?

Donchs vajan llegint:

Primera ventatja.

«El *polisón de goma* tiene la ventaja sobre los que se
 han vendido hasta ahora por *su gran ligereza*, porque se
 llena de aire.»

Diálech conjugal:

—Emilio... fesme un favor.

—¿Que vols, Adelina?

—¡Inflam lo polissón!...

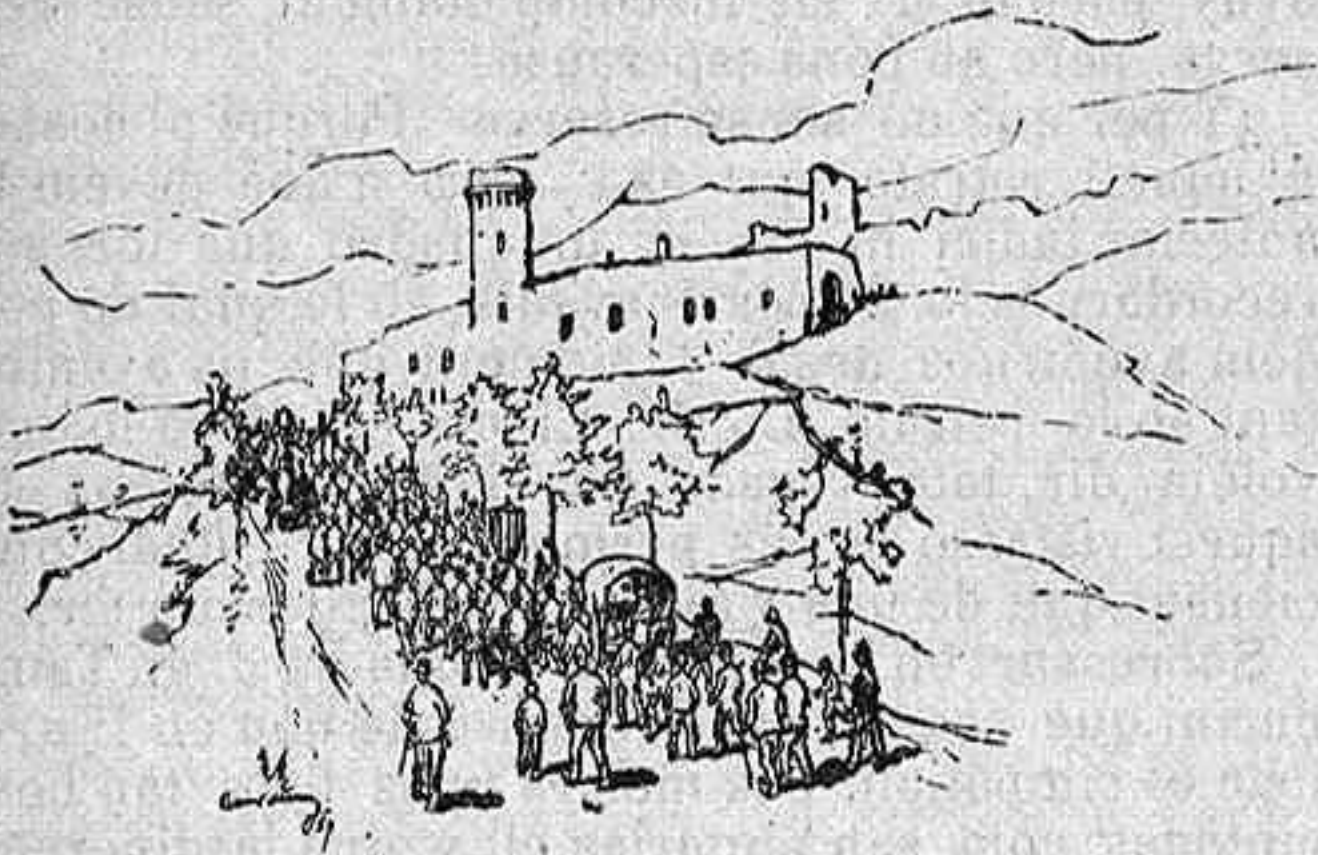
Segona ventatja.

«El *polisón de goma* es el *más elegante* porque se adapta
 perfectamente á la cintura, siendo fabricado en diferen-
 tes dimensiones y da una gracia especial al cuerpo.»

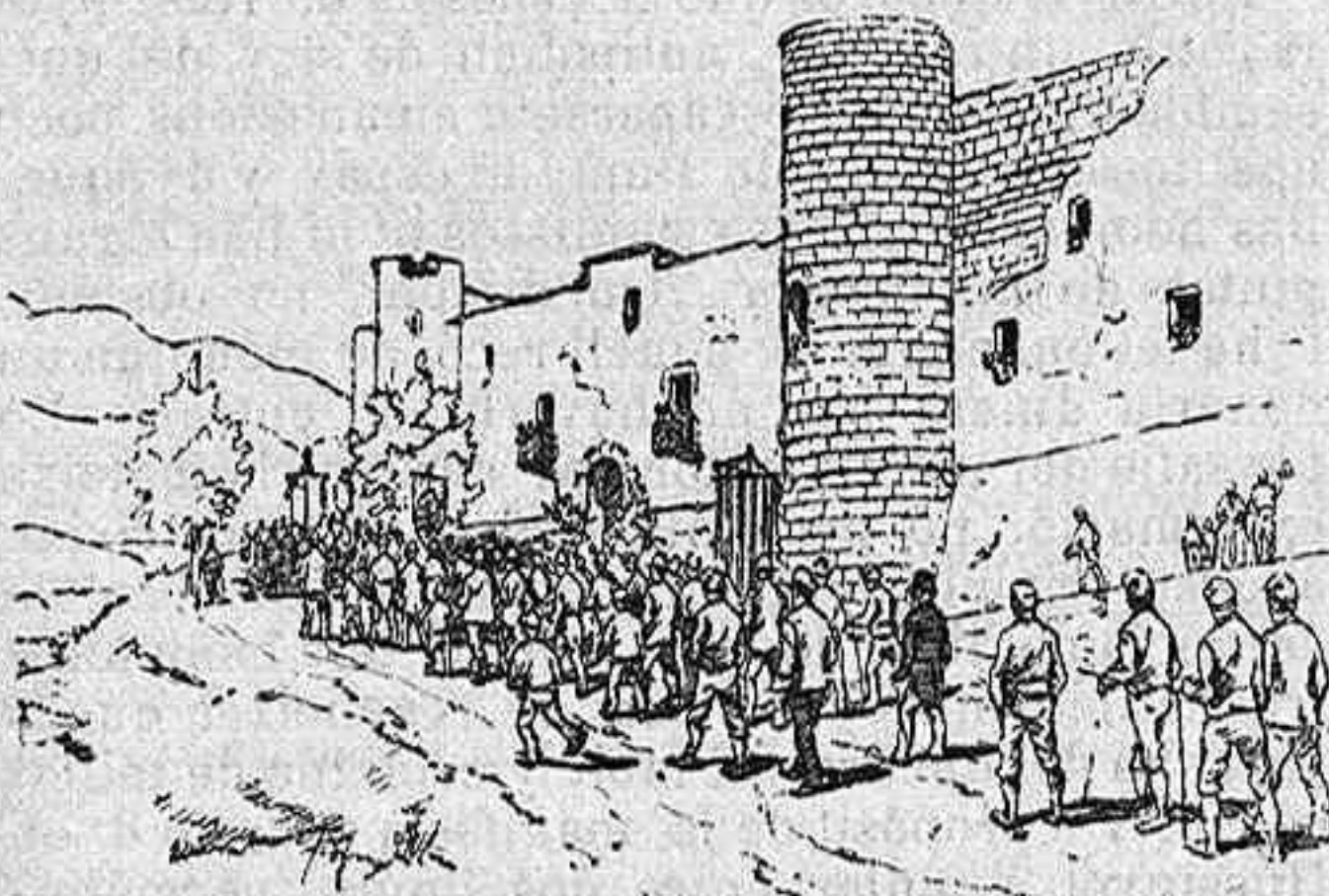
RECORTS DE LAS FESTAS D' HOSTALRICH.

Lo Castell.

La comitiva, al sortir de la estació.

La comitiva al arribar al poble.

Descubrint la lápida.

—Ay, Rosalía, vosté avuy está més flaca que ahir.

—¿Vol dir?

—Sí, filla, sí, no fa tant bulto.

—Ah ja sè lo qu' es... lo polissón... Es que 'l mèu marit ha acabat la bufera.

Tercera ventatja.

«El polissón de goma es el más cómodo porque se puede hacer salir el aire (no riguin) cuando se quiere y se puede colocar en las maletas ocupando un espacio muy pequeño.»

Apretada y ¡xaf! ja está.

Quarta ventatja

«El polissón de goma es el más comodo, porque una señora, según el vestido que lleva, ella misma y con un método muy sencillo, puede dar al polissón el volumen que quiere haciendo entrar más ó menos aire.»

Quan se tracti de ponderar una cosa fácil ja no 's dirá «bufá y fè ampollas» sinó «bufá y omplir polissóns.»

Quinta ventatja.

«El polissón de goma es el más cómodo, porque una señora puede sentarse como quiera sin miedo de que se estropee ó se rompa, cosa que no puede suceder tampoco sentándose encima.»

¿Pero y si 's reventa?

¡Quina ventada!..

Sexta y última ventatja.

«El polissón de goma es el más económico, porque dura muchísimos años y si la moda varía el volumen del polissón, la señora no tiene necesidad de comprar otro, pudiendo arreglarlo como la moda exige hinchándolo más ó menos.»

Ja veuhen, ab una mica més queda proclamada la immortalitat del polissón de goma.

Pero no son aquestas las úniques ventajitas que ofereix un invent tant extraordinari.

Lo polissón de goma, inflat convenientment, pot adquirir la forma de pilota y ser l' entreteniment y l' alegria de la quitxalleta de la casa.

Lo polissón de goma 's recomana als navegants, ja que en un cas apurat pot convertir-se en salva-vidas

Lo polissón de goma aixís com pot omplirse de vent, pot omplirse també de gas del alumbrat, y provehit de un metxero, de nits, al sortir del teatro pot utilitzar-se per pujar l' escala.

En una paraula, son tantas las aplicacions de que es susceptible 'l polissón de goma, que l' imaginació 's pert quan un hom tracta d' enumerarlas.

¡Y la facilitat del seu maneig!

Pero ¡bah! sobre aquest punt essencial no 'ns separém del anunci.

«Manera de hincharlo.—Se sopla en el tubito (¡molt cuidado!) hasta obtener el volumen que se quiere.

»Dóblase luego la punta del tubito sobre sí misma (com si ho vejés) y se enlaza con una cintita—no con hilo porque cortaría el tubito.—

»Después se enrolla el tubo en espiral y se introduce así enrollado en el agujero por donde sale.» (Sobre tot no equivocarse)

Y ja está fet lo miracle.

Ab aquests datos, preséntinme senyoras y ab un cop d' ull jo 'ls diré quina classe de polissón gastan.

¿No veuen aquella que porta 'ls darreras punxaguts y plens de depressions irregulars? Gasta polissón de vranilla y al assentarse se li ha fet mal-bè.

¿Y aquella que camina ab tanta angúnia? Polissón d' herbas: no pot aguantar l' escalfor.

¿Y aquesta tant ayrosa, tant arrogant, tant salada y tant rodonxoneta?... No parlin més, polissón de goma.

¡Gloria al progrés!

P. K.

BELLAS ARTS.

EXPOSICIÓN PARÉS.

Poca, molt poca importancia revesteix aquesta darrera manifestació de la pintura catalana; pero aixís y tot, encare que siga depressa y corrent y aprofitant la última hora, mereix que l' ESQUELLA li dediqui quatre cops de batall, nó en so d' esquellot sinó de saludo

Per primera vegada uném á ocuparnos d' un artista ab lo qual no 'ns lliga la més mínima amistat y del qual no 'ns separa la més mínima antipatia; vull dir que aquest primer judici que d' ell emetém será tot lo franch é imparcial que puga ser un judici. Parlém d' en Clapés.

—¿Ara s' adona de mí? deurá dir aquest pintor pel seu forro. No senyor, no 'ns n' adoném ara; ja 'ns n' havíam adonat avants; pero la veritat no havíam gosat ocupárenos perquè no l' havíam entés, y francament nos fan riure massa aquestos *papus* que de bonas á primeras tiran á las escombrarias un nom ó li fan una aureola. Torném á confessar que fins avuy á n' en Clapés, original d' assumptos, original—estrany si 's vol de forma y de color, no havíam pogut compéndrel y per aixó havíam callat devant de la impressió desfa-

vorable que 'ns produhían sas obras; si tenía un partit pres de ser estrany devíam censurar-lo y á nosaltres que som del ofici 'ns dolía; pero si caminava á las palpentas dret á un nou camí que per no haverlo trobat encare no 'ns convencía, la censura era encare més de dordre. Y 'l citarnos algú noms de innovadors com Courbet, Manet, etcétera, 'ns obligava á mossegarnos los llabis y á callar tant en pro com en contra. Avuy en Clapés se presenta més franch; avuy nos mostra una forma, un color y un model-lat que 'ns recorda 'l natural, que 'ns senyala un pintor y per aixó avuy parlém d' ell nó completament sense reserva, pero ab bona esperansa.

¿Y per qué nó sense reserva? Perqué al costat d' aquell retrato, qu' es l' obra á qué devém l' anterior judici hi veyém un quadro que torna á recordarnos lo Clapés d' avants, ab lo qual no podém avenirnos desde 'l moment que 'ns avením tant ab lo retrato. Lo Sr. Clapés entendrá lo que volém dir, tota vegada que las proporcions d' aquest vistasso no 'ns permeten fer l' estudi concienzut que de una y altre obra desitjariám fer.

Sobressurt en la exposició un quadro d' en Tamburini que sense revelarnos res de nou en l' artista es simpátich, nos mostra unas flors tan ben pintadas com sab pintarlas ell y una jardinereta de primer terme ben sentida, ben dibuixada y qu' existeix realment dintre d' aquellas faldillas. L' altre quadret—poch felis en las carns—es molt distingit d' entonació y notable en certs detalls. En conjunt l' un y l' altre acusan l' artista intel·ligent y discret de quí 'ns fem tantas ilusions.

Entre 'ls quadros que té esposats en Russinyol fa rotllo un *interior*, antipátich de sí y del qual sembla que han d' escapar-se'n emanacions poch apetitosas. Está bé de llum; té espay y d' aquelles bombonas y fòtils estantissos n' hi han alguns pintats de má mestra. ¿Quí dimoni, no obstant, l' ha fet enamorar d' aquell recó de mon que un donaría diners per no haverhi d' entrar?—Lo paysatge del mateix autor nos arrenca la mateixa exclamació, nó per antipátich sinó per trivial; aquesta trivialitat absoluta unida á una absoluta carencia de llum dona al quadro una monotonía irresistible; aixís y tot hem de reconeixer que la part alta del quadro val molt y es digna de millor causa. Y á propósit de la manifesta vocació d' en Russinyol á pintar entre dos llums, permétins que li cridém l' alerta porque l' estudi de *Santa Maria* nos está dihent que aquesta vocació comensa á ferse un vici.

Aquesta vegada en Llimona nos sembla bastant per sota de sas forsas; no obstant son *Maig* revela una tendencia á afinarse que li aplaudím, per lo mateix que li havíam aconsellat en altres ocasions.

Mas y Fondévila.—Una marina deliciosa. Un cel delicadíssim, un espay fora de tota ponderació y uns mariners tirant l' art, que son uns veraders *artistas*; lo que 'ls falta en moviment ho compensan en bona agrupació.

Baixeras.—Res de nou, es cert, pero tot recomanable: bon celatje en la una marina; un grupo ben compost y millor il·luminat en l' altra.

Luna.—Res de nou tampoch: una minyoneta nua porque sí, rodejada, bastant per forsa, de trastos generalment ben pintats y notas de color espléndidas algunas d' ellas.

Vayreda.—Un paysatge frescal, ni molt interessant ni prou variat dintre de la unitat; pero més veritat y més important de lo que á primera vista sembla.

Galwey.—Res ó casi res, admirablement pintat y perdentse á gran distancia, foradant la tela un cel de debó. ¡Llástima de talent empleat en reproduhir tan pobre assumpto!

Ribera.—Un *concert* que tan pèls vestits com per la factura miniada de l' obra sembla una pintura flamenca. Si aixó es lo que s' ha proposat l' autor ho ha lograt plenament; de tots modos nos l' estimém més quan pinta com ell sent y sol pintar.

Quer.—Celatjes ben sentits y notas justas; llástima que la trivialitat d' assumptos ratlla en sos quadros en carencia absoluta.

Cusí.—Caps pintats ab aquell garbo, aquella desenvoltura y flamarada de color que 'ls fan simpátichs.

Roig y Soler.—Marinas sense sol. ¡Home de Deu! ¿quí 'l fa renunciar á aquella herencia de bon espanyol, á aquell raig de sol que té ficat en los tubos ab qué pinta? Es clar que 'ns agrada m s lo carrer, á pesar d' aquell cel, á pesar de tot lo que vulga qui li digui lo contrari. Vosté que té talent per fer caure soleyadas sobre la tela no vulga cambiar duros per ralets pintant quadros sense llum.

Armet.—Un paysatge atrevit de color com tots los sèus, avalorat per una remada de bous y uns bovers molt ben posats á puesto. Pot tenir aquest quadro notas exageradas; pero al menos es alguna cosa, al menos viu, interessa.

Llorens y Riu.—Si 'l cassador hi fos, fora un quadro; are es un *bodegón* salvat per la oportuna presencia de un gos que está bé.

Hidalgo.—Una oltra minyona ab lo vestit de néixer, que fa pensar en un altre pintor que té al frente, sols que aquí tant la minyona, com la posició y 'l vestit están motivats. De todas maneras per una vegada passi; pero creguim Sr. Hidalgo, no pretenga fersen un género.

Graner.—Té realment condicions que desmilla poderosament un color al qual no podém acostumarnos de cap manera.

En quan á la Escultura sols recordém lo Bisbe Armanyá d' en Fuxá que més nos sembla una figura de género que una estatua monumental; á 'n aixó 's deu tal vegada la vida que té y una naturalitat que fa simpática aquesta obra.

En conclusió: no som dels que 's figuran que 'ls artistas deuen manifestar un adelanto visible cada trimestre; res d' aixó: no s' adelanta de dia en dia sinó d' época en época. Pero 'l circumscriures—com fau alguns dels nostres pintors—á un género exclusiu, á un tema invariable per dirho aixís, y la futilitat ó nulitat d' assumptos á qué apáticament s' entregan molts altres, son las causas de que aquesta Exposició produheixi una impresió freda y fins de que sembli als ulls de molts que recordan la del desembre últim..... un pas endarrera.

A. M.

¡AIXÍS SÍA!

Pel davant de casa tèva passo sempre á quarts de tres, com si cita á n' aquesta hora tú 'm donguesses al carrer.

La gent ab lo dit me signa y mormola baix: —¡Es ell!

jo, encara qu' ho sento, callo y 'm passejo indiferent.

Darrera dels amples vidres del balcò del quarto tèu, hi miro uns ulls xamosos que brillan con dos estels.

Y es tant gran ma fantasia quant tú 'm miras y jo 't veig, que 'm faig, sens paraula dirte, la il-lusió de que 'm comprens.

¡Dèu vulla que ma esperansa no mereixi 'l tèu desdeny, y que ton bell cor caldeji la flama del amor mèu!

JOAN SERAFÍ.

TOROS.

La corrida del diumenje comensava á ser sonsa. Durant la lidia dels tres toros primers fins badallava en Fontrodona que seya al palco de la presidencia, al costat del Sr. Coll (sense Pujol) encarregat de volejar lo mocador.

Pero ab lo toro quart va comensar l' animació y l' entussiasme.

Era un ull de perdiu y hauria desacreditat la justa fama de la ganaderia Carriquiri, si hagués procedit com los tres antecessors.

Lo quint, ull de perdiu també, va mostrarse encare més poderós que 'l quart cobrantse un tuti de caballs y 'l sisé va sostenirse á bona altura.

Total: una corrida que comensant malament va acabar molt bè, sempre millor que aquellas que comensant bè acaban malament.

Passém revista principiand pèls matadors.

Chicorro s' ha anat fent vell y desconfiat. No s' acosta may al toro, y algunas vegadas tè encara la punta del peu esquer sota 'l palco de la presidencia, que ja oneja la punta de la muleta davant de las portas del xiquero. No sería mal que á més de la muleta y l' espasa portés una ullera de llarga vista.

Matá 'l toro primer de una estocada ladejada y 'l quart de una bona, precedida de una punxada. Lo toro caygué ballant una polca. No es estrany: en *Chicorro* al passar de muleta sembla un bolero ¿y qué han de fer las pobras bestiolas sinó lo que veuen fer á las personas?

Lo mateix *Chicorro* va donar lo salt de la garrotxa ab molta limpiesa y va clavar un parell de quarta, ab tota la gracia y salero de la *tierra de Maria Zanttsima*.

Lagartija estigué més acertat ab la capa que ab l' espasa. Lo toro segon li fugia d' entre dits, y tingué de pararlo ab *un fica y trau* (estil *Renaixensa*) seguit de un *descabell*; y en quant al toro quint va donar lo menos cinquanta voltas al bógit sempre donant la dreta á la barrera, y no haventhi medi de pararlo, á no ser que l' espasa hagués sigut esquerrá, per últim va desferse'n ensorrantli l' eyna á las costellas. Lo toro 's deya *Asesino*; pero 'l verdader *asesino* sigué en *Lagartija*.

Valentín Martín mantingué á bon lloch la fama que porta conquistada. Se tragué del davant lo toro tercer ab una estocada alta embrocantse y

LA NOSTRA GENT. (Dibuix de Mariano Foix.)

BALL DE CRIADAS.

i Apa, salau!!!

refrendà 'l passaport al sisé de una magnífica á volapéu que siguè la millor de la tarde, valentli l'orella y unas quantas dotzenas de cigarros.

La gent de caball treballà ab alguna afició pero no sempre ab acert. Moltes rascadas á las palellas y á las costellas; pocas punxadas al siti corresponent.

Una pregunta: ¿Si á algú de vostés los hi queya un caball á sobre, qué dirían?

¿Veritat que no tindrian esma per contarho?

Donchs un picador soterrat sota un caball, de més á més li va caure 'l toro quint que no es mala torna, y va alsarse tant campant com si tal cosa.

De la gent de peu no van lluirse més que 'l Regaterín, Hierro y Joseito.

En los *quites* Largatija y Valentín.

Aquest una vegada va quedar-se ajenollat davant del toro, que semblava un devot fent oració á un sant. Jo crech que fins va tenir temps de dirli una part de rosari.

La presidencia una mica descuidada.

Una part del públich intolerant y demanant varas fins al dia del judici, sense considerar que 'ls toros de Carriquiri, si han de arribar bèn preparats á la segona y á la tercera sort, ab pocas ne tenen prou.

La concurrència satisfeta... y 'l Sr Piera satisfet també, ja que si la plassa no estava plena del tot, poch se 'n faltava.

PEP BULLANGA.

PRINCIPAL.

Avants de tancar las portas se doná en aquest teatro una funció á benefici de las victimas á conseqüència del incendi de l' *Opera cómica de París*, la única que á tal objecte s' ha donat per ara á Barcelona.

Se representá la comedia *Divorciémonos*.

Y en veritat que l' acte realisat per l' empresa del *Principal*, no tèn res de *divorci*: es més bè un casament ab la noble nació francesa, sempre solicita á la veu de la desgracia, y digna per conseqüent de generosa correspondència.

ESPANYOL.

Las funcions de la companyia de Mario van aplellarse una senmana més, fixantse la inauguració per avuy divendres.

Mentres tant ha ocupat las taulas de aquell teatro 'l veterano dels tenors espanyols, senyor Prats.

TÍVOLI.

Diumenje van acabar definitivament (s' entén per aquesta temporada) las representacions de la sarsuela d' espectacle «*Las mil y una noches*».

De aquí que tornin á reanudarse.

NOVEDATS.

Després del picador Badila, 'ls voluntaris catalans, que de segur que ni ells haurian somiat may, que 27 anys després de la guerra de Africa, acabarian per ser objecte de una exhibició teatral.

Y aixís ha succehit, presentantse en lo desfile de la sarsuela *Cádiz*, qual acció tèn lloch en temps de la guerra de la Independencia.

Pero ja se sab que en aquesta obra son permesos tots los anacronismes.

La próxima senmana parlaré extensament del maridatge artístich de Vico y Calvo.

La pressa ab que tinch de confeccionar lo present número, á causa de la festa del dijous, no 'm permet avuy entrar en més detalls.

ELDORADO.

Renovació casi completa del personal.

Primer debut: Jhon Patty, un equilibrista que 's coloca de cap sobre un plat de metall, á una altura molt regular, ab los peus enlayre y menja, béu y fuma ab tot lo desembrás, com si ocupés la seva posició natural. No content ab aixó, fa sorprendents equilibris ab los peus.

Cantants de la *Scala* de París. N' hi ha de regulars, de bons y de molt bons, emportantse'n la palma la Rhea y la Dary, que cantan ab molta afinació; en Mario Richard qu' es un tenor de véu pastosa y bèn timbrada, digne de cantar en un teatro de ópera y en Pichat qu' es un caricaturista de primera, sobre tot quan imita al geperut Mr. Chaillier.

En aquest punt la caricatura ha produhit més efecte que l' original.

Mlle. Bonnaire. Pistonuda. Imagíninse lo més picant del género, per la véu, manera de dir, expressió de la fesomia y accionat... Lo públich no 's cansa de aplaudirla. Y no es estrany: es una de las pocas cantants de *chansonettes* que 's fa entendre fins dels que no saben lo francés.

CIRCO ECUESTRE.

Continuan los debuts.

Després del célebre Woodson, qu' es l' home més doblegadis de la terra, inclús en Martos, han debutat los noys *Do-mi-sol*, que tocan ab notable afinació algunas pessas ab psalteris de cristalls y campanetas. En una paraula, son uns artistas de moltes campanillas.

Després d' aquestos han debutat los célebres barristas Lockford, verdaderas notabilitats en lo seu género.

Fins ara l' animació teatral está concentrada en l' *Eldorado* y 'l *Circo ecuestre*, y per cert que 'l públich correspon dignament als esforços que per complaure'l fan totas dos empresas.

FESTIVAL.

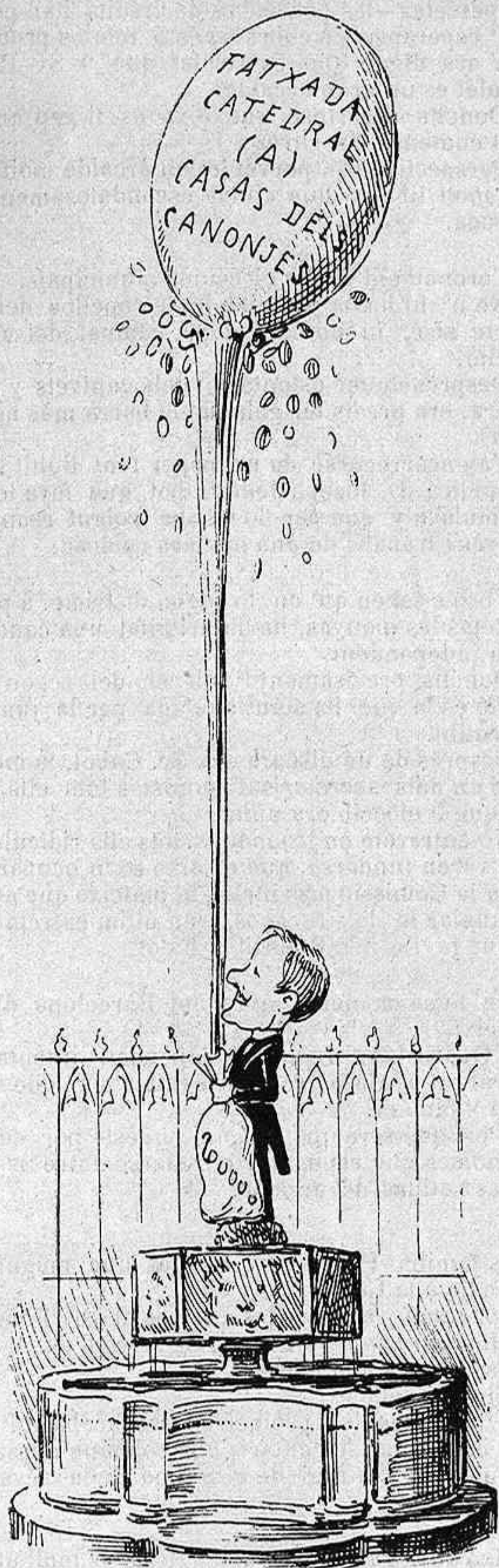
No dupto que será notable 'l que se celebrará la matinada de Sant Joan, baix la iniciativa de la Societat coral de Euterpe, que invita á totas las euterpenses que hi vulgan pendre part.

Crech que no n' hi haurá cap que deixi de respondre á la invitació, dat que 'l producte del concert se destina á aumentar los fondos per l' erecció de la estátua al immortal Clavé.

Si 'ls fills tenen l' obligació de honrar als pares, las societats euterpenses trobarán mol gustós lo cumpliment de un acte de consideració póstuma, á la memoria del fundador de las societats corals y autor de las hermosas composicions que forman la vida de totas ellas.

N. N. N.

L'OU QUE BALLARÀ AQUEST ANY.

Ahir vá ballá 'l de sempre;
pero veurán com aviat
ne ballará un de molt gros
que 'n Girona 'ns ha amagat.

LLIBRES.

LA SOMBRA DE UN VESTIT, comedia catalana, en un acte y en prosa, original de M. Figuerola Aldroféu. —Es una obreta plena de moviment que últimament ha sigut estrenada ab éxit en lo Tea-

tro Romea. Està escrita ab facilitat y tè alguns personatjes dibuixats ab garbo, com per exemple Pau y Escolástica.

Aquesta producció ha sigut impresa ab elegancia y está adornada ab xispejants grabats.

La fuerza de la razón ó sea lo indispensable para todos.—Tratado primero, per D. Rafael Mercier y Espejo —Mentres hi haja homes hi haurá reformistas, y no 'm refereixo als de 'n Romero Robledo y en Lopez Domínguez, que aquests passarán més ó menos depressa, sinó als que aspirant á reformar aquesta societat qu' espontáneament se desarrolla, voldrían modificarla, enmotllantla á la mida del seu gust.

Lo Sr. Mercier y Espejo, persona á qui no tenim lo gust de coneixe, en un petit folleto de 62 planas, predica la reforma social, basada en los manaments de la Lley de Deu, aplicats de una manera absoluta. Lo primer capítol se titula: *El dinero es el enemigo social*; ab aixó calculin lo que serán los altres.

L' autor del folleto no retrocedeix davant de cap obstacle y ho reforma tot: la manera de ser y de viure, la manera de treballar, la manera de vestir y fins la manera d' escriure, ja que després de proclamar que la llengua castellana es la més apropiat per convertirse en idioma universal, suprimeix set consonants y una vocal, la e, ab lo qual, un que cada día escriga, al cap del any estolvía unas quantas gotas de tinta.

¡Prfktament!

Aixó vol dir *Perfectamente* segons l' ortografia del autor.

Lo folleto del Sr. Mercier es un descarregament pèl que l' ha escrit y un carregament pèl que 'l llegeix de bona fé.

Festa inaugural del Centre catalá de Sabadell, celebrada los días 26 y 27 de mars de 1887. —Conté 'ls discursos y treballs que s' escoltaren tant en la vetllada de inauguració, com en l' ápat que 's doná al dia següent.

Entre los primers hi figuran discursos dels senyors Got Anguera, Capmany, Riera y Bertrán, Almirall y Duran, y poesias de Verdaguer, Novel·las de Molins, Vergés y Saragossa, Matheu y Fornells, y Modest Duran; y entre 'ls segons brindis, discursos y poesias de Soler y Palet, Got Anguera, F. Alsina, Riera y Bertrán, Valentí Almirall y Capmany.

Lo folleto, de unas 100 planas, ha sigut imprés ab elegancia en la tipografia de Comas Faura de aquella població.

RATA SABIA.

LLENGUATJE MUT.

Un jove veu una noya
bonicoya;
y la noya al jove veu,
rich hereu.

Aquest dos ja s' han parlat:
Eli —¡T' estimo—li vol di.
Ella. —¡Quin partit per' mí!—
Un llenguatge molt usat
Sis paraulas ab la vista:
un negoci; una conquesta.

Un *inglès* á un *difunt* veu...
 ¡molt li deu!
 y 'l *difunt* fent lo pagés
 veu l' *inglès*.
 Ja s' han entés aquets dos:
 Lo *difunt*.—No cobrarás—
 Y l' *inglès*.—Tú m' pagarás.—
 Llenguatge clar, gens confós.
 Sens' dir res *difunts* é *inglesos*
 tot seguit quedan entesos.

Al balcó una *Donya* hi ha...
 ¡quin mirá!
 un *tipo* en lo carreró
 fa plantó.
 Ell un mocador blanch tréu;
 ella mou los dits... ja está.
 Ell.—¿Ets sola? ¿puch pujá?—
 Ella.—Sí...—¿no ho repareu?
 Llenguatge d' última moda
 que posa als marits en roda.

Un *mossega* veu un *gura*
 ¿quí l' detura?
 y 'l *gura* veu al *mossega*,
 per més *pega*.
 Ja aquests s' han parlat també;
 L' un.—Ah... si per cas m' espera!—
 L' altre.—Vinam al darrera...—
 Llenguatge mut qu' éxit té:
Guras y *mossegas* van
 entenentse... y endevant.

La situació veu l' Espanya
 que fa *ganya*:
 l' Espanya á la situació
 que fa pó.
 Magnífich llenguatge mut.
 La situació.—¡Espanya es morta!—
 L' Espanya.—¡Si acás no 'm porta
 la república...! ¡¡puput!!—
 L' Espanya y la situació
 parlant s' entendrán milló.

PEPET DEL CARRIL.

No 's parla més que de quiebras y suspensions de pagos.

Podrá dirse enguany que molt avants de obrirse 'ls banys de mar, han sigut molts los que se 'n han anat á fons.

Y en aquest punt paga 'l just pèl pecador.

Perque l' únich y verdader causant de aquest malestar es lo govern que 'ns ha enredat en un verdader laberinto de tractats de comers, sense sortida.

Pero ell se 'n pot bèn riure, que per ell no hi ha suspensió de pagos possible. En últim cas hauria de fer *suspensió de cobros*... y aixó no ho farà pas may.

¿No veuen? L' Ajuntament ja es un' altra cosa! No perque á mi 'm dega res, que ja 'm guardaré jo d' embolicarm'hi, mentres tot se gasti en bolados y llustre; pero hi vist que 'l *Diari mercantil* se queixa de que sent molts los deutes que ha contret, los quals aumentan de día en día

en progressió escandalosa, acumulantse fins al extrém de representar sumas enormes—millons de pessetas—los poseedors de crédits han perdut ja l' esperansa de cobrar més ó menos prompte.

Y ara digan ¿no es veritat que 'l Sr. Rius y Tauler es un gran arcalde?

Donchs esperinse, que aixó es 'l gep que tot just comensa á sortirnos.

Perspectiva pèl porvenir: un arcalde molt tieso, molt tibat y una ciutat escandalosament gerperuda.

Coronament de las eleccions municipals.

No n' hi havia prou ab los atropellos del districte sisé, ni ab la batalla campal del colegi décim.

Després de fer ostentació dels ganivets y de la porra, era precís fer gala de la barra més homérica.

Va encarregarse de un paper tant lluhit l' ex-republicá D. Joseph Joan Cabot, que feya temps no piulava y que per lo vist ha volgut reanudar los seus traballs de una manera ruidosa.

Vostés saben qu' en lo segon districte, á pesar de totas las manyas, havia triunfat una candidatura independent.

Donchs precisament l' elecció del segon districte es la que ha sigut anulada per la junta d' escrutini.

Després de un discurs del Sr. Cabot, la meytat més un dels secretaris, fusionistas tots ells, van dir que l' elecció era nula.

No entrarem en los motius, tots ells ridículs, en que varen fundarse, que d' aixó se 'n ocupará bè prou la Comissió provincial, la mateixa que acaba de anular lo dels *tarugos*, y en últim extrém dirá lo que fa 'l cas lo Consell d' Estat.

De totas maneras, avuy tot Barcelona diu lo mateix:

—Quan algun regidor independent intenta penetrar en la Casa gran, no sembla sinó que s' hi fiqui 'l dimoni.

¿Per qué será que tingan aquesta por cervical als homes que repugnan enredarse entre 'ls péls de las patillas del arcalde?

La familia Ponsich ha regalat una magnífica custodia á la Catedral.

D. Jaume va donar las gracias al Sr. Ponsich per haver *restablert l' antigua costum* de fer dádivas valiosas á la iglesia.

¡Tira peixet!

Y 'l Sr. Degá va prométreli que acabada l' octava de Corpus se cantaria una solemne missa de Requiem en sufragi de l' ánima de la seva difunta esposa.

Aixó de regalar joyas á la iglesia es molt útil á las ánimas. Y succeheix que com més pesan las tals joyas, més depressa las ánimas se 'n van al cel.

Figúrinse una corriola y una corda: á un extrém l' ánima y al altra la joya. La joya, com que pesa, cau, y mentres tant l' animeta s' enfila.

Aquest es un dels problemas més senzills de la mecánica católica.

¿Creurían que *El nuevo entreacto*, de qui eran uns versos acrostichs dedicats *A Julia*, que va-

¡JA HA PASSAT DE MODA!

Senyó arcalde, senyó arcalde,
vosté que tè idees grans,

¿cóm es que malgasta 'ls quartos
comprant caps nous als gegants?

rem reproduhir nosaltres, cridant l' ausili dels municipals, no ha sapigut entendre'ns?

No perque *El nuevo entreacto* se reparteixi de franch en alguns teatros, está autorisat per disparar petardos poétichs que poden produhir sensibles desgracias.

Si no sab fer versos que 'n compri de fets: li adverteixo que hi ha memorialistas que 'ls escriuen millors.

Lo que ara 'ns xoca es la ignocencia ab que 'ns recomana que consultém las obras de Quevedo, Calderón, Tirso, Lope de Vega. Com si ell las hagués llegidas may, ó com si llegintlas pogués enténdrelas

Y á continuació anyadeix:

—«¿No conoce ese semanario que es un verso enteramente libre, y que no está escrito como quintilla?»

Alto: de una composició poética no se 'n diu un verso. Un verso no es més que una ralla.

Ademés los versos del acróstich «A Julia» no son enteramente libres: aixó no es llibertat, sino llibertinatje.

Las básculas automáticas, invenció del francés Mr. Everitt constituheixen un aparato moit curiós.

No han de fer més que pujar sobre una planxa de ferro que tenen al péu, tirar déu céntims en un foradet y veurán que 's mou una agulla, marcant en un quadrant lo pés exacte de la persona.

Baixan y senten com la báscula mateixa embutxaca 'ls déu céntims que li han donat pèl treball.

Dos anys fa apenas que la báscula va inventarse y s' ha obert camí per tot arréu: n' hi ha á Fransa, á Inglaterra, á Bélgica, á Alemania, y ara 'n tindrem á Espanya, gracias á haver adquirit lo privilegi una societat constituída baix la gerencia del Sr. Ges

Lo conegut constructor de básculas y caixas Sr. Pié que ha sigut l' iniciador del negoci, construhirá las básculas que 's necessitin.

Avuy n' hi ha de instaladas en alguns teatros, com *Novedats*, *Tivoli*, *Eldorado* y altres: se 'n posarán en las estacions de ferrocarrils y fins en passeigs y sitis públichs com lo Parch.

Las básculas automáticas son un agradable entreteniment.

La professó de Sant Just será molt notable. Calculin que 'l Ciudadá benemérit s' ha encarregat del pendó principal.

Y aixis com diuen: «Sant Just torna per casa» don Francisco ha dit: «Sant Just passa per casa,» y ha disposat que la professó passi pèl carrer de Fontanella.

Que disfruti Barcelona está molt bè.

Pero sobre tot, que disfruti la familia.

Un anunci del Brusi.

«Antigua y acreditada casa particular, dirigida por Clemente Manso.»

Se tracta, com veuen de una casa de dispesas.

«Debe satisfacerse por adelantado la cantidad convenida, y no se permite blasfemar ni entablar conversaciones que desdigan de personas cultas y cristianas.»

Tot está en carácter, desde 'l nom del amo que

's diu Manso fins á l' advertencia sobre las conversas dels hostes.

Los quals han de ser bons cristians.

Y pagar per endavant.

Me sembla que l' amo no es tant Manso com lo nom suposa.

Tres mesos ha durat l' excursió de la Patti per América, tres mesos no més y ha guanyat 250,000 duros.

—¿Quín ofici fá aquesta senyora que guanya tant? preguntava un profá.

—Prima-dona.

—¿Prima, dius? No 't dich palla si arriba á ser groixuda.

En la llibreria de ca'n López.

—Déu lo guard: ¿es aquí á ca'n López?

—Sí senyor ¿Qué se li ofereix?

—Dónguim 100,000 duros

—¡Eh!—exclama 'l noy parepetantse darrera 'l taulell: després, refentse, continua:—¡Ah, ja! vosté vá equivocat: deu buscar á cá 'l altre López. Miri, tiri Rambla amunt y quan sigui davant de Betlem...

—Si me han dit que aquí ho venían.

—Entenemnos; ¿qu' es lo que vosté busca?

—Lo drama de...

—¡Ah, ja! lo drama! .. Sí, senyor: jo 'm creya que buscava diners: aquí 'l té.

—¿Quán val?

—Baratet: 100,000 duros... dugas pessetas.

Lo govern sostenia un cos de metjes forenses, sense pagarlos.

Pero per fi ha trobat la manera de que pugan camparse la vida.

Tenen, per exemple, la desgracia de perdre á un individuo de la seva familia, ne donan part com es de lley, y á las pocas horas, trucan.

—¿Quí hi ha?

—'L metje forense.

Lo metje forense ve á visitar al difunt... y á cobrar dos pessetonas.

—Pero, dirán vostés, si jo hi fet tots los possibles per salvarli la vida. Figúrinse que hi anat á buscar los metjes més notables de Barcelona, y entre consultas y visitas no s' hi ha plangut res.

—No importa: 'l govern no 's fia de notabilitats: lo govern no 's fia més que dels metjes forenses.

—Pero ja veurá, ja qu' ell es qui 'ls envia, que 'ls pagui ell.

—Aixó seria lógich, just y equitatiu.

—¿Y donchs?

—Pero aixó, per lo mateix, no sería espanyol.

Y no es aixó lo més xocant, sino que la disposició que tal ordena no regirá més que á Barcelona.

Qualsevol diria que aquí la gent se mor' de per riure.

Hi havia una viuda á Tarragona que á l' any de la mort del s' u marit va invitar á las familias conegudas á assistir al funeral del aniversari.

La iglesia va omplirse de amichs y coneguts.

Quan vels' hi aquí que al terminar l' ofici, veuen que un senyor s' acosta á la viuda, tots dos s' ajenollan davant del capellá, y aquest los dona la benedicció nupcial.

Llibreria Espanyola de Lopez, Rambla del Mitj, 20.

OBRAS DE C. GUMÀ

Fruyta del temps.—Colec-
ció de poesias, 2.ª edició, ab
dibuixos intercalats en lo text,
formant los quatre tomet següents:

Fruyta amarga: un tomet en quart de 32 pla-
nas, 2 rals.

Fruyta verda: id. id.

Fruyta agre-dolsa: id. id.

Fruyta madura: id. id.

L' amor, lo matrimoni y 'l divorei.—«Quatre ses-
sions d' un congrés.» 4.ª edició. Un tomet en quart de
32 planas, ilustrat, 2 rals.

Del bressol al cementiri.—Viatje bufo-trágich en
vers. 4.ª edició. Un tomet en quart de 32 planas, ab dibuixos,
2 rals.

Buscant la felicitat.—Quento fantástich en vers. 2.ª edició.
Un tomet en quart de 48 planas, ab dibuixos, 2 rals.

Petons y pessichs.—Poesias satiricas y festivas. 3.ª edició.
Un tomet en quart de 40 planas, ab dibuixos, 2 rals.

Barcelona en camisa.—Revista satirica en vers. 3.ª edició.
Un tomet en quart de 32 planas, ilustrat, 2 rals.

Lo deu del sigle.—(Pintura de la influencia que l' or té en
los nostres dias) 2.ª edició, un tomet ilustrat de 32 planas, en
quart, 2 rals.

¿Home ó dona?—Capritxo cómich-extravagant, en vers. 2.^a
edició. Un tomet ilustrat de 32 planas, en quart, 2 rals.

La dona nua (¡Moralment!)—3.ª edició. Un tomet en quart de 32 pla-
nas, ab dibuixos, 2 rals.

Tipos y topos.—Colecció de retratos. Un tomet en quart de 32 pla-
nas, 2 rals.

¡Guerra al cólera!—Instruccions per combátrel, pèl Dr. C. Gumà,
catedràtich de medicina humoristica, 2.ª edició. Un folleto de 16 pla-
nas, 1 ral.

Cia y catalá.—Llissons de gramática parda. 2.ª edició, ilustrada.
Un tomet en quart de 32 planas, 2 rals.

Don Quijote de Valldarca.—Passeig cómich-trágich-extraordinari.
Un tomet en quart de 32 planas, 2 rals.

¡Eccc Homo!—Monólech representable, en un acte y en vers. 3.^a
edició. Un quadern en quart, 2 rals.

Mil y un pensaments.—Colecció de máximas, consells é ideas suel-
tas. Obra escrita expressament pera la classe obrera. Un tomo en oc-
tau de 88 planas, 4 rals.

Lo Rosari de l' Aurora.—Album humorístich, ab infinitat de cari-
caturas capellanescas, 2.ª edició, 2 rals.

Filomena.—Viatje de recreo al interior d' una dona. Un tomet en
quart de 32 planas, 2 rals.

Lo cólera y la miseria, y una carta al Dr. Ferrán, 2 rals.

Sobre las donas.—Polémica á propòsit d' ellas, entre C. Gumà
y Fantástich. Un tomet en quart de 32 planas, 2 rals.

Gos y gat.—Juguet cómich en un acte y en vers. Un tomet en
quart, 4 rals.

Vuyts y nous.—Colecció de poesias, ab lo retrato del autor. Un
tomet en quart, 2 rals.

Un cap-mas.—Juguet cómich en un acte y en vers. Un tomet en
quart, 4 rals.

20 minuts de broma.—Un tomet en quart, 2 rals.

OBRA DE GRAN SENSACIÓ PRÓXIMA Á PUBLICARSE

PREPARATIUS REVOLUCIONARIS

Llibre dedicat á tots los partits avansats espanyols.

Nits de lluna—Aplech de poesias de Frederich Soler (Pitarra) ab un prólech de V. Almirall y dibuixos d' en Pelli-
cer, 1 tomo 8.º, 2 pesetas.

Poesias festivas y satiricas del Dr. Vicens Garcia, Rector de Vallfogona, ab profusió de dibuixos d' en Padró
y Pellicer Monseny, 1 tomo 8.º, 2 pesetas.

Poesias serias del Dr. Vicens Garcia, Rector de Vallfogona, 1 tomo en quart, 1 peseta.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en llibransas del Giro Mútu, ó
bè en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No
responem de extravios, no remetent ademès 3 rals pèl certificat. A 'ls corresponsals de la casa s' otorgn rebaixas.

Ignoro si 'l difunt s' anomenava Anton; pero mereixia dirse'n.

May siga sino per alló tan conegut de: «Vésten Anton, que 'l que 's queda ja 's compon.»

Lo jurat de l' Exposició de Bellas Arts de Madrid, ha concedit primera medalla d' escultura al jove tortosí Sr. Querol, que avuy se troba pensionat a Roma.

Tota la premsa parla ab gran elogi de son grupo escultórich «La tradición.»

Enviém la més cordial enhorabona al novell artista, que del primer salt se coloca al nivell dels mestres.

Máxima de un egoísta redomat:

«Desconfia de la gent massa caritativa, lo que fan no es natural.»

Un tipo molt deixat se presenta a la consulta de un metje molt pulcre, 'l qual, després de mirársel ab certa repugnancia, li diu:

—A vosté no puch visitar-lo.

—¿Y aixó?

—Retiris... Dú massa solfas... massa bruticia... massa pols.

—¿Y donchs qué m' aconsella?

—Mediquis pèl sistema *Raspall*.

Conversa entre l' amich de un marit sense fills y aquest:

L' amich:—¿Sabs qu' es molt guapa la tèva dona?

—Lo marit:—Preciosa. Desgraciadament tè una falta.

—¿Una falta?

—Sí, noy; portém sis anys de casats; s' qbstina en no voler donarme hereu.

L' amich riu ab malicia. Lo marit prossegueix:

—¿Te 'n rius? Ja 't voldria veure jo al mèu puesto.

—Jo també.

Una senyora que viu en lo carrer de Sicilia, tractant de pendre a una criada, li pregunta:

—Escolti, ¿quant vol guanyar?

—Cinch duros.

—¿Y cuánts ne guanyava a l' altra casa ahont servia? Allá m' han dit que n' hi davan quatre

—Sí, senyora.

—¿Y donchs per qué 'n demana cinch?

—Jo li diré, senyora, com que aviat se inauguraran los quartels de aquí davant, ne necessito un pèl *caloyo*, y 'ls altres quatre per mí.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Pa-lla-re-sa*.

2. ID. 2.ª—*Pi-e-ra*.

3. ANAGRAMA.—*Cau-Cua*.
4. MUDANSA.—*Coixa-Caixa-Cuixa*.
5. TRENCA-CLOSCAS.—*La vivó del Estornell*.
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Preguntas*.
7. CONVERSA.—*Pau*.
8. GEROGLÍFICH.—*Per sis pessetas dos pollastres*.

XARADAS

I.

Tres Dos-hu-tres m' agraviá y 't dich que me 'n venjaré, puig que allá ahont lo trobare un mal tret li haig de jugá.

Aixó deya lo *Total* empunyant sa carrabina dirigintse, molt formal, per l' *hu-dos* que va a la mina seguit del seu *hu Leal*.

MUSIQUETAS.

II.

Sempre *hu-dos-tres* en *Pepet* la gayta quan va a *Total* y per cert que no ho fa mal puig li arranca un *dos* molt net.

ALA DE MOSCA.

SINONIMIA.

Ahir vaig veure a la *Tot* ab una *tot* a la má, diu que ha acabat de passá la *tot*. Au busca aquest mot.

CAMÁLICH.

ANAGRAMA.

Passejant ab una *tot* per mar, ab diners com cal, vaig comprar una *total* que portavan en un hot.

M. DEL PASSEIG DE SANT JOAN.

TRENCA-CLOSCAS.

ELISA PELA D' ALLÓ.

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo titol de una sarsuela.

F. Y S. SOLA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1	2	3	4	5	6	7	—Ciutat de Fransa
7	1	3	3	4	2	—Pais de bonas taronjas.	
7	5	3	7	5	—Amaniment.		
2	1	7	5	—Flor.			
6	5	7	—Part del cap.				
2	4	—Nota musical.					
6	—Consonant.						

TACAY.

INTRÍNGULIS.

Buscar una paraula, escrita segons l' ortografia castellana, que significant mineral y anantli trayent cada vegada una lletra del darrera donga 'ls següents resultats: los caballs ne tenen; lo mateix en singular; utensili de farmacia, riu italiá y consonant

P. R. DE OLOT.

GEROGLÍFICH.

×
K K I

d b

1886 1887

K L D I

JOAQUIM SAURI.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.